

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

A kézdivásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyedévre 1 frt 20 kr. — Egyes szám ára 5 kr. Községek, tanítók, iparosok és Egyesületek, melyek egyenként, ha előfizetnek, 4 frtért kapják a lapot.

Felélős szerkesztő: Dobay János.

Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, a szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelyt) intézendők.

Kiadóhivatal: K.-Vásárhelyt az ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában, hová a hirdetések s előfizetési pénzek küldendők.

Uj korszak.

Ki ne ismerné azt a gyönyörűséget, mikor teli tüdővel szivhatja magába azt az üde, enyhe levegőt, mely a vihar elültével erdőt, mezőt átjárja? Ezt a csodálatos levegőt, mely termékenyít, rügyet fakaszt és életet lehel minden apró fűszálba! Ilyen termékenyítő levegő járja át most a magyar politikai és társadalmi életet. Szinte halljuk még az országon átszáguldó vihar zenebonáját, halljuk még a századokon át árnyékot adó hatalmas fák recsegését, de már is teli tüdővel szivjuk magunkba a vihar elültével a friss üde levegőt, mely a békés munkálkodás, a társadalmi együttműködés termékenyítő fuvallatát lopja a lelkekbe. Nem kenyerünk a politika, s ha e hasábokon ezekre az öröndetes tényekre rámutatunk, csak azért tesszük, hogy azok társadalmi jelentőségét hangsúlyozzuk.

Valóban az ország békés haladásának minden barátja csak a legjőleőbb érzéssel szívében szemlélheti azokat, amik most az ország szívében, a magyar parlamentben történnek. Ebben a parlamentben, a melynek ezideig mintha csak a botrányok iránt lett volna fogékonysága, most mélyreható nagy sikereket érnek el olyan beszédek, melyeket komoly, szakszerű tartalmuknál fogva valamikor az ugynevezett „unalmas” beszédek közé soroztak.

Feláll az új kormány feje s programjában a jog, törvény és igazság hármas jel-szavát proklamálja. És ime köréje gyűl egy hatalmas többség az eddigénél is nagyobb, mely az ilyen jelszavak alatt folytatott munkássághoz lelkesedéssel áll be munkatársul.

Feláll az új kereskedelmi miniszter, s ime felszólalásában jelentékeny terjedelemben emlékezik meg azokról a kis emberekről, akik nap-nap után kijáró csekély díjazásaikból tengetik életüket. Megnyugtató tudat az, hogy nincs e hazának polgára, akinek jogos érdekei az ország kormánya előtt istápolásra ne találának.

Feláll a földmívelési tárca vezetője, ez a kipróbált fajsúlyú államférfi, s vajjon mivel éri el a legnagyobb viszhangot? Azzal a kijelentésével, hogy a magyar kormány kenyeret akar biztosítani a becsületes magyar munkásnak öreg napjaira. Elmultak azok az idők, amikor a kormánynak csak csendőrszuronyai voltak a társadalmi betegség orvoslására.

Feláll a kultusz-tárca vezetője, s a nemzeti művelődés nagy ideáljától áthatva, hatalmas vázát rajzolja azoknak a mélyen járó reformoknak, melyek végső célja a magyar műveltséget nemzeti alapra alapozva, európai magaslatra emelni. Népiszkola, középiskola, felső oktatás, művészi kiképzés, ime ezeket a fegyvereket suhogtatta kezében az ország kultuszminisz-

tere abban a nagy harcban, melyet a magyarság megizmosodása érdekében folytatunk! Nagy és hatásukban üdvös feladatok azok, melyek a közel jövőben a magyar törvényhozásra várnak: a kiegyezés, a közigazgatási reform, az adóreform, oly feladatok, melyek elintézésével a magyar törvényhozás és a jelen éra éreznél maradandóbb emléket állít magának az ország törvénykönyveiben.

S már-már nem is tűnik fel hiu ábrándképen az a magyar szívet méltán sarkalló nemes ambíció, hogy Magyarország váljék monarchiánk súlypontjává. Azoknak aggodalma, akik ennek akadályát a magyar parlamentarizmus közelmúlt kríziséből vélték kimagyarázhatni, nem bizonyult alaposnak. Mert ez a parlament magaslátán áll feladatának, csak legyen aki a helyes irányban vezesse. Ma pedig ez a czéltudatos, bölcs vezetés nem hiányzik.

És ez a légáramlat terjedni fog a törvényhozás terméből, ki az országba. Hiszen a levegőnek az a természete, hogy mindenüvé elhat s életető erejének áldása mindenekre kiterjed. Által fogja hatni az ország polgárainak szívét, ki fogják venni a maguk részét a munkából s társadalmi és politikai szétválasztó ellentéteket mellőzve, kezét fognak a tevékenységre abban az irányban, melyet az ország kormánya számukra kijelölt.

TÁRGZA.

Randevu.

Irta: Nemeskéri K. Z.

Nagyon egyszerű a mi történetünk. Jolánt én barátinőjénél láttam először. Attól kezdve udvaroltam neki, ott, hol éppen összejöttünk, amidőn időm volt a színtanoda folyosóján, a kulisszák mögött, ha statisztált, az utcán, ha színház után olykor hazakísértem. Bájos volt és nagyon kedves. Az ilyen lányok láttára öreg emberek visszakiánják a letűnt tavaszt.

Egyszer, talán egy évvel azután, hogy megismerkedtünk, azt mondtam neki: van egy szabad délutánom, töltsek együtt. Készséggel egyezett bele, szinte könnyelműen, úgy, hogy én alig mertem hinni neki. De mikor komolyan erősítette, szavára mondta, hogy találkozunk, akkor én úgy hittem neki, mintha még sohasem csalódtam volna. Az órát nem határoztam meg, hogy mikor jön el.... Csak azt mondta, üljek be a köruton a kávéházba az ablakhoz, ő majd elsétál arra.

Mindezt annyi idő alatt határoztuk el, míg a kapuban a házmasterre vártunk és én egy percczel az ígért után már egyedül állottam a sötét, néptelen kis utcában. Nem tudtam mindjárt hazamenni és elindultam kóborolni a csillagos éjszaká-

ban. Folyton a holnapi randevura gondoltam. Mi lesz holnap?

Soha sem volt szó közöttünk szerelemről, de szívesen töltöttük együtt az időt. Azt az időt, amit épen tölthettünk, szinte véletlenül, félig akarva, félig a körülmények összetalálkozása folytán. Ha én voltam rossz-kedvű, Jolán kacagott, tréfált, elfeledtem mindent. Ha pedig a kis lány volt hallgatag, szomorú, meg tudtam nevetetni, meg tudtam nyugtatni. Valahányszor találkoztunk, mindig volt valami mondanivalónk. Szinte kellett találkozni. Barátság volt-e ez, vagy szerelem?

Most a randevu előtt szerettem volna ezt tudni bizonyosan. A szívébe szerettem volna látni ennek a bájos leánynak. Ugyan mire gondolt, mikor randevut adott nekem... Jolán nem volt közönséges leány. Érdek nem csatolhatta hozzám, hiszen van annyija, amiből megélhet. Tudom azt is, nem tőle, mástól, hogy minden teketória nélkül utasította vissza az öreg Komorányi gróf ajánlatát. Ez a dúsagdag habitué nagyon udvarolt neki. Jolán elfogadta tőle a czukorkát, meg a virágot, ép úgy, mint a többi növendék, sőt meg hagyta csipni az állát is, de a mikor a gróf feszegetni kezdte a dolgot, a faképnél hagyta. Akkor kezdett neki udvarolni Lantay Szévé, a színház hősszerelmese. Nagyon szép fiú volt, Jolán eltűrt tőle mindent, amit kollegáktól el szoktak tűrni, de amikor Lantay ur egy ízben a kulisszák mögött megcsókolta, pof levest kapott, Jolán pedig sirva futott az öltözőbe.

Akkor még legelején volt az ismeretségekünk.

Meglepett hát, mikor Jolán este duzzogva kezdett panaszkodni.

— Képzeld, az a szemtelen Lantay megcsókolt.

— Ugyan?!

Csak ennyit szoltam rá és mosolyogva engeszteltem. Most jut eszembe, hogy nekem arcul kellett volna ütnöm azt az embert. És ha most megtenné? Érzem, hogy most dühbe jövök még arra a gondolatra is, hogy Jolánt valaki megcsókolja.

Nem vagyok szerelmes Jolánba, nem. Csak megszerettem, a holnapi nap azonban sok mindent hozhat. Tavasz lesz újra tán, magános órákba anyiszor visszavárt tavasz, amikor a virágillat és csók megvigasztal. Tavasz lesz újra, a Murger fűnséges mélabuval eltemetett tavasza...

Az ember olykor csodásan elgyöngül, elérzékenyedik. Meglepi egy hangulat, amelyről csak akkor tudja meg, hogy csalfa ábránd, amikor hűtlennül elhagyta a szívet. Az éjszaka, melynek sötét-ségébe máskor bujva mélyedtem bele, most csillagával, holdfényével, misztikus esőndjével boldog ábrándozásba ringatott. Nincs itt még az az idő, amikor kétségbeesett küzdelemmel kell előrehaladni, hátra nem tekintve. Nem, még nem vágta arcomba az élet irgalmatlan valósággal, hogy senki, semmi sem vagyok. Még jogosult a kecsgetető remény, a melylyel szívében Marczel, a Murger szegény festője vidáman koplalt szerelmével, a kaczer Mussettel.

(Folytatása következik.)

50 év után.

Budapest, 1899. április 15.

A nemzetek épp úgy, mint az egyének lázas gyorsasággal törnek előre. Hiába kérdeznék tőlük: hová-hová ily vágatató sebességgel? nemzetek és egyének csak tovább száguldanak azon az uton, mely vagy a dicsőség, vagy a lejtő felé vezet. Pedig a népek is, meg az egyes emberek is jól tennek, ha merész rohanásukban egy-egy pillanatra megállva, visszafelé tekintenek, hogy ezalatt szemügyre vegyék a nagy fáradsággal befutott utat, mert nagyon tanulságosak az ilyen retrospektív vizszoatekintések. Különösen nagy hasznát vehetné ennek a magyar nemzet, melynek életgyökere és hatalmi pozíciója a mult vívmányaiból és a történelmi jogból táplálkozik. A tegnapi nap, az április 14-ike kelti bennünk ezt a gondolatmenetet. Elolvassva ugyanis az 50 év előtti históriát, az 1849. április 14-ikének történetét, első pillanatra annak a gyanúnak érzete fog el bennünket: vajjon nem csaló-dunk-e s nem csalnak-e érzelmeink? Lehetséges volna tehát ily óriási változás egy nemzet életében és gondolatvilágában rövid 50 év alatt!

Az 1849. április 14-ikéről szóló krónika ugyanis azt mondja, hogy a debreceni országgyűlés e napon nyilvánította trónvesztettnek a Habsburg-dinasztiát. S elmondja a krónika, hogy 1849. április 14-én a Debreczenbe menekült magyar képviselőház a nagy templomba tette át ülését s itt az ünnepies boltozat alatt, sok ezer szivig meghatott rajongó ember jelenlétében mondotta el Kossuth Lajos beszédét és tette meg indítványát. E főséges lelki hatások ereje alatt elmúlt az ellenzék. . .

Az indítvány ez volt: Mondja ki a nemzet határozatilag, hogy:

1. Magyarország magában képez egy külön egységes független európai államot;
2. az eddigi uralkodóház száműzetik;
3. országunk a többi európai állammal békében, az osztrák örökös tartományokkal pedig szövetségben kíván élni;
4. addig is, míg a leendő kormányrendszert a nemzetgyűlés megszabná, a honvédelmi bizottmány szüntessék meg s helyébe felelős kormány állítsák egy kormányzóval;
5. ez elvek bővebb formulázása egy háromtagú választmányra bízassék.

Nem akarunk ezuttal azzal a kérdéssel foglalkozni: vajjon célszerű és tövényes volt-e a debreceni országgyűlésnek ez a nagyfontosságú határozata, mely, amint tudjuk, végső következményeiben annyi gyászt és szomorúságot hozott az országra.

Ezuttal csak arra a tényre kívánunk rámutatni, hogy a nemzet és a dinasztia közötti viszony a debreceni függetlenségi nyilatkozat következtében annyira megromlott, hogy a régi harmóniának újból való visszaállítása akkoriban szinte lehetetlennek látszott.

S íme mit tapasztalunk ma, mit azon ötven év után, hogy a Habsburg-dinasztia az orosz hadakat rázuditotta a szabadságát, függetlenségét védő magyar nemzetre?

I. Ferencz József felséges uralkodónk, ugyanaz, akinek nevében akarták elnyomni a magyar szabadságot, szobrokat állítottat Bocskaynak és Bethlennek, a magyar szabadság e nagynevű bajnokainak

S látjuk egyuttal, hogy amidőn a magyar képviselőház pártjai élet-halálharczban állottak egymással, amidőn az ellenzéki hajsza féktelensége és a kormány makacssága alapjában megrendítette az ősi alkotmányt, s a midőn már-már attól kellett tartani, hogy önhibánkból zuditjuk magunkra a nyílt abszolutizmust: ő Felsége I. Ferencz József újból megszilárdította a roskadozó állanú alkotmányt. S a nemzet mintegy örömmámorban ujjalt erővel készsül most kihasználni a változott viszonyok nagy előnyeit.

Igaz, hogy ezzel szemben mind szélesebb körökben érvényre kezd jutni az a meggyőződés, hogy újabb veszedelem fenyegeti az ország szabadelvű intézményeit.

S általánosá válik a hit, hogy Széll Kálmán után a konzervativizmus köpenyegébe bujtatott reakció fog érvényre jutni.

Széll Kálmán kormányát ugyanis csak átmeneti miniszteriumnak tekintik az elégedetlenek és a pesszimisták, akik biztosra veszik, hogy amint elintézik a pártközi paktum összes pontjait, Apponyi, Horánszky és főleg Károlyi Sándor szelleme érvényesül majd az egész vonalon. "Mi e föltevést, legalább ily czélzatos alakban el nem hisszük s sokkal jobb véleményünk van Széll Kálmánról, Hegedüs Sándorról és többi kiváló munkástársairól, mintsem hogy hitelt adhatnánk a hamis próféták rémes jóslásainak.

De ha történnék is kísérlet abban az irányban, hogy a reakció szelleme a magyar közéletbe is bevitessék, a nemzet bizonyára figyelmeztetni fogja a vakmerő kísérletezőket, hogy a világ kerekét visszafordítani nem lehet.

Az ötven év előtti április 14-ike figyelmeztetéstől szolgálhat mindenkinek, hogy a nemzeti szabadsághoz s az ország szabadelvű intézményeihez hozzányulni nem szabad, s nem büntetlenül nem is lehet.

Plósz Sándor igazságügyi miniszter programja.

Budapest, ápril 12.

Mint a bányász, ki a föld méhébe rejtett aknában lépésről-lépésre fáradságos munkában halad előre, lassan, de biztosan félretakarítja az utban levő törmeléket s napfényre hozza a nemes fémeket, a nélkül, hogy a maga számára valami különös érdemet venne igénybe, úgy működött közre Plósz Sándor is abban a gigászi munkában, melynek eredményei, mint a modern jogállam örökös alkotásai jogos büszkeséget képezik a magyar törvényhozásnak. Az igazságszolgáltatás terén az utolsó évek fontos reformjai közül egy sem jött létre az ő közreműködése nélkül és ha a király kegye őt hívta ama tárcza élére, melynek eddig is disze volt, azt csak örömmel üdvözölhetjük.

Plósz Sándor már magával hozta a bizalmat, melyről őt ma a képviselőház pártkülönbség nélkül biztosította programbeszéde meghallgatása után. Az új miniszter mai első beszédének gondos és beható tanulmányozása után lehetetlen ama hatalmas benyomás elől elzárkózni, melyet az új magyar nagypecsétör bejelentett akcióinak száraz felsorolása mindenkire kell, hogy gyakorolt. A jogszolgáltatás minden tere alá lesz vetve az új miniszter reformatori működésének, melylyel Magyarországot a nyugateurópai modern jogállamok sorába lépteti. Polgári és büntető törvénykezés az alapozástól kezdve át lesz alakítva s e nagy reformok keretében nagy változás megy végbe az egész igazságszolgáltatásban.

Az új miniszter nevéhez fog fűződni a büntető perrendtartás reformjának nagy műve s a mit a miniszter ma erről a szinte revolúciós reformról mondott, mindenkit a legjobb reménnyel tölthet el. Mindazok az aggodalmak, melyeket az ismeretes mindentudók, s mindent jobban tudók nyilvánítottak, e nagyszabású reform alkotóinak előrelátása folytán alaptalanoknak bizonyultak. Az ítélkezés átmenete az esküdtek kezébe Magyarországon minden rázkódás nélkül fog megtörténni, a mely művel elválaszthatatlanul egybe van forrva Plósz államtitkár és miniszter neve.

Ritka szerénység, mely majdnem az önmegtagadásba megy át, jellemzi az új minisztert. Minden szóvirág nélkül, egész egyszerűen, mint a minő Plósz Sándor egész lényé, oly programot fejtett ki az új miniszter, a melyhez csak az ő vas szorgalma és bámulatos szaktudása merészkedhetik. Ha nálunk ismeretes lenne a fontos beszédeknek az a megtiszteltetése, hogy kifüggesztik őket, mint Franciaországban, Plósz mai beszédének meg kellene adni ezt a tiszteltetést. Felelet fontos és az egész országban örvendő vizshangot fog kelteni, amit az igazságszolgáltatás olesőbbá tételéről mondott.

Az új kabinetnek, utolsó új minisztere is beszélt tehát és előttünk van az új miniszterium egész programja; reformatori munkaprogramja, melynek keretében Plósz Sándor nagy dolgokat fog művelni.

CSARNOK.

Jámor Están egyházi levele a szerkesztőhez.

— 153 —

Téns Szerkesztő Ur!

Nagy szívbeli fájdalommal olvasom, hogy az országos gyülekezetben most a hónapák azon studóznak, hogy miképpen lehessen „szűz követváltosztást” csinálni. Legyen a váltosztás tiszta! ez mostan az jelszó s hogy láttottya es legyen, törvényt es csinálnak róla, mejben sok ezer betűkvel megvagon írva, hogy kinek mi szabad s mi nem szabad követváltosztás alkalmatosságával s az az szép, hogy el es hiszik az hónapák, hogy követet lehessen paragrafusval csinálni. Persze, hogy persze, mett az éppeg úgy menyen! Szeretném asztot az honhazafiut látni, az ki kellő interenczió s illendő napszám nélkül ugy ordiceson s szovajjon, a mind kell. Ojjan nines! Mett kérem szeretetvel, az szegény falusi szavazó polgárban az alkotmányos érzület ojjan, mint az medve, tudniilik téli álmodat aluszik s csak akkor ébred fel, mikoron az váltosztás tavaszja derül s az alkotmányos minden szabad napja felrogyog s asztot hiszi valaki, hogy esztet az szent magasztos érzést hideg vízzel s gombojag pitókával táplálni lehet?! Bizony nem lehet! Én tehát aszondom, hogy sok tokány és sok borvizesbor és egy kevés kőto pénz nélkül nines követ váltosztás. Inkább akkor hagygyák el az okos prograncs beszédek, az üdvözlő szónoklatokat, a pofozódást, a hajigálózást s minden egyebet, a mi az ember lelki-ben és testiben kárt teszen, de ne tiltsák el, ami az ember testyinek hasznára válik. Csinálhatnak tehát akár száz törvényezikket, hogy szépen erkölcsön, pénz és ital nélkül kell az hónapákat megváltosztani, de azért ebből nem leszen semmi, mett az magyarnak már vérebe vagon, hogy váltosztás alkalmatosságával az más ember kontójára lelkesüljön, ordiceson, egyék, igyék és szovalljon.

S ha pedéglen én szentül s erkölcsön akarok élni, akkor uri szent vacsorát veszek és nem váltosztok. Mán ez így vagon s nem es leszen másképen. Egyébaránt az új törvénybe es van valami jócska, tudniilik az, hogy az téns Curia megemmisit minden ojjan váltosztást, hol kiderül, hogy az pénznek nagyobbacska menedéke vót, mint az mejjett az törvény megenged. Hát ez nem baj rejánk váltosztó pogároakra nézvést, de nagy baj az hónapákra, mett hát az szavalló polgárok szüvesen reja vallanak az követ urakra, csak hogy új váltosztás legyen, mett az új váltosztás, az új ember, az új dinum-dánum mindétig jól esik az szegény embernek. Az a téns legfőbb törvény-szék pedig mejik itélni fog, ugyancsak kösse fel a ga . . . a gallóját, met lesz mit csinálni. Egyik váltosztástól a másikig megéri a követváltosztási perekvel, mett ojjan győzelem nagy Magyarországon nem vót s nem es lesz, melyikről el lehetne mondani, az egészen tisztán folyt le, mett ha egyéb nem történt es, de egy nihány alaposan becsudálkozott ember még es vót s ez mán hiba.

Én különben úgy sejttem következtetni, hogy esztet az új módi váltosztást az veres tollasok kévántak, hogy ők es megszaparodhassanak, nohát, az jövő váltosztáson megsámithatták a hideg vizes szavallókat.

Addig es kántor komám alkotmányos bubánat-val innánk egy cseppet.

Kárbahágó, 1899. április 18.

Maradtam

tiszteletvel és becsületvel
Jámor Están,
egyházi és harangkezelő.

Ujdonságok.

— Új püspök. F. hó 18-án történt meg Kolozsvárt az erdélyi ev. ref. püspök megválasztása. A mint táviratilag értesültünk a három jelölt közül Dr. Bartók György szászvárosi lelkész választatott meg.

— Püspök járás. Gr. Májláth Gusztáv erdélyi r. kath. püspök jövő hó folyamán ismét meg látogatja Háromszék megyét. A pünkössti ünnepet Csik-Somlyón tölti el, hol részt vesz a bucsun s azután bejön Háromszék megyébe, hogy itt bírma körutat tegyen kézdiszék azon községeiben, hol mult-

kor nem volt. A bérmaörüt végén eljön Kézdivásárhelyre is s itt miként a mult alkalomkor a minoriták vendégszeretétét fogja igénybe venni. A mi lángbuzgalmu főpapunk látogatását az egész közönség örömmel várja!

— Iskola építési ügyünk olyan, mint a rossz szekér, hol megakad, hol megindul. Most végtére odajutott, hogy tán akadálytalanul futhatja meg további pályafutását. A mint ugyanis városunk buzgó képviselője Benke Gyula értesít, a közoktatásügyi miniszter ur megadta a felhatalmazást a városnak, hogy az épület befejezésére még szükséges 18 ezer és néhány forint erejéig a város a közoktatásügyi tárcza terhére újabb kölcsönt köthessen s ezzel megadta az eszközt, hogy az építést belehessen fejezni oly időre, hogy az új tanévben már a tanulók az új helyiségbe bevonulhassanak. S ezzel az oly sokáig húzódó ügy végleges elintéztét nyert feltéve, ha a most engedélyezett 18 ezer forint elég lesz az összes munkálatok teljesítésére.

— Honvéd eskü. A kézdivásárhelyi honvéd zászlóaljúl levő ujonczokat mult vasárnap eskették fel a zászló alá. Ezen aktus ezuttal kiváló ünnepélyesen folyt le. A kis gyakorló térre kirukkoltak nemcsak az ujonczok, hanem az egész zászlóalj és tiszti kar, mindnyájan teljes díszben. A tér egyik részében egy dísz-sátor volt felállítva, melyben az egyházi szertartás vége ment. Révész Cyrill miniorita rendi áldozár, honvéd lelkész tartott a sátorban szent misét s azután feleskette az ujonczokat a zászlóra s végül tartott nekik egy lendületes szép beszédet. Ezután Konez őrnagy zászlóalj, parancsnok lépett a honvédek elé s mondott egy igazán gyönyörű beszédet nekik, a többek között elmondván, hogy „ugy tartásuk meg e zászlóra tett esküjüket, hogy minden időben méltók legyenek azon honvéd névhez, mely aranybetűkkel van beírva hazánk történelmébe. A magas röptű beszéd általában telve volt hazafias vonatkozásokkal, s mely hatást tett nemcsak a honvédekre, hanem a néző közönségre is. Ezzel a zászlóalj felvonult s a katonai ünnepség véget ért.

— Baleset. A kézdivásárhelyi kir. törvényszék fogházában mult vasárnap Popovics Elek s. szentgyörgyi g. keleti lelkész akart a foglyoknak istentiszteletet tartani. Már a hallgatóság együtt volt s a lelkész épen hozzá akart fogni az egyházi szónoklathoz, midőn hirtelen rosszul lett s eszméletlenül terült el a padlón. A körül állók nyomban hozzá rohantak s felemelték a fején erősen vérző papot s hosszas élesztés után sikerült bele lelket önteni. Az egyházi szertartás elmaradt s az erősen megsérült lelkészt szekérre rakták s haza szállították.

— Csik-Taplocza égése. Borzasztó és leírhatatlan az a kár, mit Taplocza község lakósságának több, mint fele vasárnap, e hó 9-én dúló tűzvész által szenvedett. Talán isten átka nehezédett ezen község hangya-szorgalmu lakosságára. Alig mult 3 éve, hogy az elemi csapások ezen borzasztó fajtája a község 1/3-át tönkre tette, s most újból ugyancsak kik akkor mindenükből kipusztultak s véresverítéssel hajlékot emeltek, több más szomszédaikkal együtt a teljes nyomorba jutottak és hajléktalanokká váltak, ami ismét az emberi gondatlanság és vigyázatlanságnak tudható be. Vasárnap délelőtt 12 órakor a templomi isteni tisztelőt hallgatta a nép, midőn a harangok rémes kongása és kívülről veszkialtás jelezte a tűz kitörését. S szegény ájtatoskodó nép rémülten hagyta oda az istenházát és sietett ki-ki veszedelembé jutott hajlékához és ottan hagyott gyermekeihez, hogy valamit vagyonából megmenthessen. Ám, de a vagyon mentést lehetetlenül tette a dühöngő déli szél, mely orkán-szerűleg dúlt éppen akkor; s így a fejét vesztett nép csak gyermekeinek és a tehetetlen aggoknak megmentésére kellett, hogy gondoljon. Rémitő sirás, rívás, jajveszék és az állatok bögsének szörnyű zaja reszketette meg a levegőt, mert a legelőszőr kigyúlt csűr zsarátnokát a dühöngő szélvész számtalan épületre szét röpítvén, több, mint 100 épület állott egyszerre lángban, s így csakis életmentésre kellett első sorban gondolni. A Szereda városból rögtön kivonult csendőrség, honvédség és szomszéd községekből vízfecskeidőkkel megjelent nagyszámú lakosság, a somlyói diákság bár a legnagyobb erőfeszítéssel a tűznek helyhez kátolására, az a szél irányában állott épületeknél teljes lehetetlen volt s csak is a keleti és nyugati oldalon sikerült a fékvesszett elemeknek gátot vetni. Alig pár óra alatt, több mint 150 gazdának 400 épülete égett le a földig, s annyira megsemmisített mindent, hogy még a birtok határok is felismerhetetlenekké váltak, s azok, kik távol voltak s későbbre érkeztek meg, rá

sem találtak elhagyott tűzhelyükre. A kár óriási, a nyomor leírhatatlan, s hetek telhetnek be, míg a károsodás mérvéről megbízható adatok állhatnak rendelkezésre. Mint hírlík nagyszámú állat elpusztult az iszonyu lángtengerben, sős emberélet is esett áldozatul. A leggyorsabb segélyre van tehát szükség, hogy a szerencsétlenek legalább az éhínségtől megmentethessenek.

— Hangok a község zönréből. Közönetnyilvánítás Amerikából. (Az eredeti levél fordítása.) Wilhelm Ferencz, gyógyszerész urnak Neunkirchen Alsó-Ausztria. „New-York, 1898 május 18. Tisztelt Uram! 1895. november 12-én rheumás beteg lettem, még pedig annyira, hogy kénytelen voltam ágyba fekvődni. Nyolcz hosszú hónapokon keresztül egy és ugyanazon helyzetben kellett fekvődnöm, nem voltam képes még egy tapodtat sem mozdulni; testem súlya is 175 fontról 130 fontra apadt, jelöl azon borzasztó kínok, a melyet szenvednem kellett több éven keresztül. Nem volt már egyetlen gyógymód sem, melyet ne használtam volna; így a többek között hallottam villamos borogatásról, török fürdőről stb. és ugy ezen, mind még számtalan gyógymód után sem éreztem magam jobban, annyira, hogy az utóbbi időben kezelt orvosom már pénzt sem akart tölem elfogadni, miután minden eredménytelennek bizonyult. Azon időben találkoztam egy barátommal, ki fölhozta a Wilhelm-féle antiarthritikus és anti-rheumatikus vértisztítótheáját mint olyant mely biztos szer a rheuma ellen. Elbeszéltem neki a többi szerek sikertelen használatát, s hogy így nagyon kevés bizalmam van ebben is. De mintha a sorskeze ösztönzött volna, hogy irjak önhöz, mintha szívem sugalta volna, hogy van még segítő, mely engem kigyógyít. És csakugyan meg is gyógyítottam, hogy egy ilyen mentő létezik. Nem tudom kifejezni azon végtelen fájdalom, melyet az utóbbi 3 év alatt szenvedtem; de most már nem zavarja semmi egészségemet és ezen pillanatban úgy érzem magamat mint egy újszülött gyermek, nem tekintve a világ minden kincsét sem a Wilhelm-féle antiarthritikus és anti-rheumatikus vértisztítótheájáért. Legyen oly kegyes, uram, és küldjön nekem forduló postával úv. m. 1 tucztat (12) csomagot az ön Wilhelm-féle antiarthritikus és anti-rheumatikus vértisztítótheájából. A legjobb egészséget és hosszú életet kívánva, maradtam teljes tisztelettel Gordon M. József, 179 orchard st. New-York. (Amerikai, Egyesült államok.)“ Kapható minden gyógyszerárban.

Közigazdaság.

Mi által javíthatjuk búzáink és rozsunk minőségét?

Nemrégiben jelent meg a földmívelésügyi miniszterkiadásában egy igen érdekes statisztikai munka mely a világ 1898. évi gabonatermése és fogyasztása vonatkozó adatokat tárgyalja. E füzetekből tudjuk meg azt, hogy hazánkban a buza és rozs területe az előző évvel szemben csökkenést mutat ugyan, de ezen fő kenyértermények minősége nemcsak javult, hanem határozottan első helyen áll.

A minőség javulását nem a természetnek köszönhetjük, hanem annak, hogy gazdaközönségünk nagyrésze engedékenyebb lesz eddigi megrögzött conservatív hajlamaival szemben, s mindinkább követi azon jótanácsokat, melyek szakférfiaink ajkáról hangzanak el. Bármennyire is ócsárolják egyesek a gazdasági egyesületek azon törekvését, hogy a gazdasági tudományokat a nép között is terjesszék, mégis feltétlenül szükség van erre, mert a tapasztalat igazolja, hogy népünk fogékony az adott tanácsra s szívesen követi azokat, mert immár meggyőződött arról, hogy e tanácsok saját életbevágó érdekeiket mozdítják elő.

E sorok írója az elmúlt esztendőben több népies előadást tartott a földmívelés, trágyázás, vetés stb. hasonló munkálatok helyes véghezviteléről s felkérte a hallgatóközönséget arra, hogy amennyiben az előadottakat magukévá teszik, a termelési évad befejeztével mondják el véleményüket, tapasztalatukat a követett művelési rendszerek eredményéről. A folyó előadási évadban csakugyan megfelelő gazdáink e kíváncságnak s nem győztek eléggé hálálkodni a felett, hogy oly jó tanácsokkal szolgáltunk. A többek között egy hevesmegeyi községben,

hol a földmívelés és trágyázás kérdése lett fejtegetve, több kisgazda kísérletet tett a szuperfoszfát és chilaléttrommal az iránt, hogy tényleg idéz-e elő többletet a termésben ezen két sokat hangoztatott műtrágya. A kik megpróbálták, mindannyian egybehangzóan dicsérőleg nyilatkoztak azok hatása felett; termésük holdanként 200—250 kgrmmal emelkedett s minőségileg is javult, amennyiben ott, hol eddig csak 75 kgrmos búzát s 70 kgrmos rozsot termeltek, az elmúlt esztendőben a buza hektóliter súlya 80-ra sőt helyenként 81-re, a rozs pedig 72, 73-ra emelkedett.

Ez az emelkedés határozottan a műtrágyázás eredménye, s ép azért ajánlhatjuk gazdátársainknak a nevezett műtrágyák alkalmazását, annál is inkább mert 1-ször régi szűz termőföldünk foszforsav tartalma a folytonos gabonatermeléssel mindinkább megfogyott, már pedig foszforsav nélkül a termelés eredménye mindig bizonytalan; s mert 2-szor a tudomány is beigazolta azt, hogy a szuperfoszfát foszforsava a mag keményítő tartalmának emelkedését nagyban előmozdítja.

Adományok Erzsébet királyné Ő Felsége képeire.

Csiszár Józsefné kézdivásárhelyi 155. számú ivén: Csiszár Józsefné 2 forint.

Kilyéni Józsefné kökösi 344. számú ivén: Kilyéni Józsefné 50 kr. Kilyéni Ferencz 10 kr. Molnár József 10 kr. Sebestény Ferencz 20 kr. Ilyés Mari 10 kr. Ilyés Ágnes 10 kr. Bagoly Lőrincz 10 kr. Vánca Mihályné 10 kr. Vánca Jánosné 10 kr. Vánca György 10 kr. Nagy Ágnes 10 kr. Özv. Bartha Mihályné 10 kr. Páljános György 10 kr. Bukur Julesa 10 kr. Sigmond Lajosné 10 kr. Kis Lászlóné 10 kr. Liszer Adolfné 15 kr. Nagy Barabás 10 kr. Balázs Mihály 10 kr. Soós Jánosné 15 kr. Took Áron 10 kr. Gidófalvi Ágnes 10 kr. Huber Ferencz 50 kr. Takács Károly 20 kr. Ifj. Bucuj Ilia 10 kr. Lőrinczi Dénesné 20 kr. Kilyéni József 20 kr. Összesen 4 forint.

Gyulay Elekné voláli 332. számú ivén: Kerekes Mihály 10 kr. Volál község közpénztára 1 forint 50 kr. Dani István 10 kr. Ince Antal 10 kr. Gyulay Elekné 50 kr. Kerekes István 10 kr. Tamás István 15 kr. Összesen 2 forint 55 kr.

Nagyházy Antalné karatnai 313. számú ivén: Egy valaki 10 kr. Duduj János 10 kr. Kerekes Andrásné 5 kr. Egy valaki 3 kr. Lemhényi Pál 5 kr. Kerekes István 5 kr. Bodó József 4 kr. Lőrincz Ilona 5 kr. Kovácsi Venczel 5 kr. Varju Ferencz 5 kr. Csámpár János 10 kr. Kovács József 5 kr. Bakcsi Józsefné 5 kr. Özv. Kiss Zsigmondné 10 kr. Bodó Mórincz 5 kr. Kerecsi Gizella 5 kr. N. N. 10 kr. Pilbát Jánosné 5 kr. Deák Károlyné 3 kr. Összesen 1 forint 15 kr.

Bodó Mátyásné karatnai 53. számú ivén: Bodó Mátyásné 50 kr. Bodó Albertné 30 kr. Illés Vilma 20 kr. Vajna Lázárné 20 kr. Bodó András 15 kr. Szöröcsy Jánosné 20 kr. Kun Istvánné 40 kr. Kőnczey Lászlóné 20 kr. Kőnczey Domokos 30 kr. Özv. Pethő Károlyné 30 kr. Solim Sára 30 kr. Összesen 3 forint 5 kr.

Potsa Gyuláné peselneki 44. számú ivén: Potsa Gyuláné 1 forint.

Zajzon Antalné laborfalvi 251. számú ivén: Zajzon Antalné 50 kr. Szentiványi Anna 30 kr. Daragits Dávidné 20 kr. Baba Dávidné 10 kr. Kiss Sándorné papné 1 forint. Juga Ferenczné 10 kr. Zsigmond Andrásné 20 kr. Márkos Lászlóné 30 kr. Szőcs Tamásné 20 kr. Szőcs Tamás 20 kr. Márkos Károlyné 10 kr. Márkos Gizella 20 kr. Márkos Andrásné 20 kr. Berde Mihályné 20 kr. Berde Gyula 10 kr. Korodiné 10 kr. Kis Jánosné 10 kr. Kádár Lajosné 50 kr. Márkos Vilma 20 kr. Opra Mihályné 10 kr. Márkos Mihályné 20 kr. Barabás Klára 30 kr. Összesen 5 forint 10 kr.

Kelt S.-Szentgyörgy, 1898. december hó 23-án.

Potsa József,
főispán.

Hirdetések.

Sz. 225—1899. vh.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kézdivásárhelyi kir. járásbíróság 1899. évi V. 63/3 számú végzése következtében Baka Dani utódai javára kézdivásárhelyi Baka Lajos ellen 328 frt s jár. erejéig 1899. évi márczius hó 18-án fogatosított biztosítási végrehajtás utján foglalt és 325 frtra becsült:

Triór rosta, Eoros fehér kanca, pelj kanca, pityóka főző kazán, répa kapáló gép, két vas borona, egy fali tükréből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a k.-vásárhelyi kir. bíróság V. 63/0 1899. számú végzése folytán 328 frt — kr. tökéketelés, ennek kamatai és eddig összesen

54 frtban bíróság már megállapított költségek erejéig K.-Vásárhelyt a a piacon leendő eszközökre 1899. évi április hó 28-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitézetik és ahoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérnek szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

A törvényes határidő a hi detménynek a bíróság tábláján történt ki-függesztését követő naptól számítatik.

Kelt Kézdi-Vásárhely, 1899. évi április hó 16-ik napján.

Kakucsi Adám,

(35. 1—1.) kit. bír. végrehajtó.

SCHISSER PÁL

első nagy kárpitos-butor-raktárában

Kézdi-Vásárhelyt

nagy választékban kaphatók a legszolidabban munkált ruganyos szalon-butorok minden minőségben. Teljes garnitúrák: egy kanapé, 6 drb karosszék 100 frtól feljebb, ezenkívül mindenféle divány ottománok, faragott, tömören hajlított faszékek és függőnytartók, tükrök, tolelt-asztalok, lőszőr és tengerifü matraccok és sodronyágybetétek galvanizált sodronyból tömör fakerettel és vasalással, egy nagy ágyra darabja 9 frt. Összehajtható vas-ágyak 32 rugós matracczal.

Az üzlethelyiség a kaszinó-épület földszintjén van.

(88 94—100)

A „Kovásznai fürdő részvénytársaság”

IX. ÉVI RENDES KÖZGYŰLÉSE

1899. évi május hó 7-én délelőtt 9 órakor Kovásznán a Deák Imre-féle szinkörben fog megtartatni, melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívattak.

A gyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság jelentése 1898. évről.
 2. A felügyő bizottság jelentése.
 3. Felmentvény megadása az igazgatóságnak és felügyelő bizottságnak.
 4. Ifj. Becsek Imre ajánlata a fürdők és vizek kibérlése iránt.
 5. Az 1899. évi előirányzat.
 6. Indítványok.
- Kovásznán, 1899. április 17.

Potsa József s. k.,
főispán.

Asthma és mellbetegség

MINDEN KÖHÖGÉS

valamint a légső. gége és tüdőhurutos betegségei, továbbá légzési bántalmak, szűkmellűség, elnyálkásodás, rekedtség, kezdődő gümőkör stb. leggyorsabban gyógyíthatók az évek óta kitűnően bevált, orvosi előírás szerint készített Szt.-György tea és a hozzátartozó Szt.-György-hurut-por használatával.

E világhírű különlegességek ártalmatlanok a gyermekeknek is beadhatók. Hatás már néhány nap múlva!

1 csomag) Tea 60 kr.
) Por 60 kr.

portó nélkül, 2 csomagnál kevesebb nem küldetik.

Számtalan hála- és elismerő nyilatkozat.

Egyedüli fő- és szétküldési raktár:
„Szent-György-gyógyszertár” Bécs, vi2 Wimmergasse 33

Hirdetések

lapunk kiadóhivatalában jutányos áron felvételnek.